

Vilniaus universitetas
Filologijos fakultetas
Skandinavistikos centras
Skandinavų (švedų) filologija

Roberta Mikailionytė

Vampyras John Ajvide Lindqvisto romane *Låt den rätte komma in*:
vampyriškojo motyvo transformacijos besikeičiančioje visuomenėje

Bakalauro darbo santrauka, 2010

Darbo vadovas dr. Jesper Olsson, Stokholmo un.

Šio darbo tikslas yra išnagrinėti, kaip vampyras Eli yra vaizduojamas knygoje *Låt den rätte komma in* palyginti su ankstesniais vampyrais šių autorių darbuose: Joseph Sheridan Le Fanu *Carmilla*, Bram Stoker *Dracula* ir Anne Rice *Interview with the Vampire*. Darbai yra vertinami tik kaip antrinė literatūra, kurią pasitelkus galima būtų atskleisti, kokiais bruožais Eli skiriasi nuo kitų vampyrų. Šios intertextualiosios analizės tikslas yra ne tik surasti panašumus ir skirtumas tarp įvairių laikų vampyrų, bet ir atsekti koks ankstesnis darbas galėjo padaryti įtaką vampyro vaizdavimui knygoje *Låt den rätte komma in*.

Analizuojant vampyriškojo motyvo transformacijas iš literatūros sociologinės perspektyvos, išryškėja tendencija, jog vampyras funkcionuoja kaip priemonė vaizduojanti kokią nors visuomenės problemą arba ką nors, ko mums trūksta. Analizės rezultatai rodo, jog skirtingi laikai, skirtinga pasaulėžiūra ir įsitikinimai formuoja savus vampyrus. Šiandieninės visuomenės normos diktuoja vienokią ar kitokią vampyrų madą ir vaizdavimo būdą. Dabartinis vampyras yra kur kas žmogiškesnis ir emocionaliai artimesnis žmogui, nei jis buvo, pvz., Drakulos laikais. Dėl šios priežasties vampyro neaplenkia ir žmogiškosios problemos: ir jie patiria vartotojiškos kultūros spaudimą, todėl dabartinių laikų vampyruose mes išvelgiame vis daugiau panašumų į save ir netgi galime su jais tapatintis.

Raktažodžiai: vampyras, literatūra, intertekstualioji analizė, kultūros kritika, visuomenė, vartotojiška kultūra.